

**“ETKİ AJANLIĞI” OLARAK BİLİLEN DÜZENLEME HAKKINDA
BASIN AÇIKLAMASI**

12 Kasım 2024

“Muğlak etki ajanlığı düzenlemesi ifade özgürlüğünü zedeler”

“Refahı artıran yenilik ve buluşlar fikir ve ifade özgürlüğü ile yeşerir”

Kamuoyunda ‘etki ajanlığı’ olarak bilinen ve önümüzdeki günlerde TBMM Genel Kurulu’nda görüşülmesi beklenen Türk Ceza Kanunu’ndaki düzenleme hakkında Daha İyi Yargı Derneği’nin basın açıklamasıdır.

TBMM Adalet Komisyonu’nda kabul edilen ve önümüzdeki günlerde TBMM Genel Kurulu’nda görüşülmesi beklenen Türk Ceza Kanunu’ndaki düzenleme, içerdiği geniş ve muğlak tanımlarla demokratik hak ve özgürlükler üzerinde ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Siyaseten tarafsız bir sivil toplum kuruluşu olarak, kamuoyunda ‘etki ajanlığı’ olarak tanımlanan bu düzenlemenin ifade özgürlüğüne yönelik bir baskı aracı haline gelmesinden ve toplumsal güveni zedelemesinden derin kaygı duymaktayız.

Hukukun üstünlüğünün ve demokratik bir toplumun temel ilkesi, yasaların açık, öngörülebilir ve anlaşılır olmasıdır. Ancak bu düzenlemede geçen ‘devlet güvenliği veya iç ve dış siyasal yararları aleyhine’ gibi belirsiz ve yoruma açık ifadeler, tüm bireyler ve kurumlar için bu suçla itham edilme riskini oluşturmaktadır. Devletin güvenliğinin ve yararlarının nerede ve nasıl olduğu oldukça bilinmez ve muğlak kriterlerdir. Bunlarda devleti yönetenlerin bile mutabık olması mümkün olmadığı gibi bireylerin de nelerin bu muğlak kriterler lehine veya aleyhine olduğunu bilmesi, kestirmesi ve fikirlerini formüle etmesi mümkün değildir. Getirilen düzenleme, neyin düşünülüp neyin ifade edileceğini yürütmenin belirlemesi gibi bir düşünce ve ifade özgürlüğünün sadece yöneticiler tarafından belirlenmesi ve sınırlandırılması ile sonuçlanabilecektir. Farklı düşünen ve bunu ifade eden yurttaşlar suçlanma ve tutuklanma korkusu ile karşı karşıya kalacaktır. Böyle bir durumda çatışma, ayrışma ve kavganın artması,

demokrasiye olan inanç ile anayasal değerlere bağlılığın azalması tehlikesi vardır. Demokrasi, eleştirel düşüncenin serbestçe ifade edilebildiği, özgür bir tartışma alanıyla gelişir. Anayasamızda öngörülen hukuk devleti ile suçta ve cezada kanunilik ilkesinin doğal bir parçası olan belirlilik ilkesine açıkça aykırı bu düzenleme ise demokrasinin temelini zarar verecek ve toplumun özgür, katılımcı, adil bir geleceğe olan inancını sarsacaktır.

İfade özgürlüğü ve hukukun üstünlüğü, Türkiye'nin demokratik geleceğinin teminatıdır. Türkiye, ifade özgürlüğünü ve temel hakları koruma yükümlülüğünü uluslararası hukuk çerçevesinde üstlenmiştir. Bu yasa teklifi tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) içtihatları ile de çelişmektedir. Uluslararası bilimsel iş birliğinin yanı sıra iş dünyasının uluslararası girişimlerini de olumsuz etkileyecek olan "etki ajanlığı" yasa teklifi, mevcut büyük beyin göçünü daha da arttırabilecek ve ülke ekonomisi bakımından da çeşitli riskler doğurabilecektir. Dolayısıyla ihdas edilmek istenen düzenlemenin sivil topluma bir yararı değil zararı olacaktır.

Öte yandan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) ve ilgili mevzuatta, casusluk, devlet sırları ve temel milli yararlar bakımından pek çok suç bulunmaktayken, "etki ajanlığı" olarak anılan kanun teklifinin belirlilik ilkesine aykırı olmasının yanı sıra bu alanda bir düzenleme gerekliliği de bulunmamaktadır.

Bu şartlarda yeni bir tür ve muğlak ifadelerle suç düzenlemesi getirilmesi yargının işini zorlaştıracak, içtihatlarla durumun netleştirilmesi mümkün olmayabilecektir.

Bu nedenlerle biz, demokrasiye, hukukun üstünlüğüne ve ifade özgürlüğüne bağlı bir sivil toplum kuruluşu olarak, bu düzenlemenin sonuçlarının göz önünde bulundurulmasını önemsiyor ve teklifin geri çekilerek konunun tüm tarafların katılımıyla daha kapsamlı bir şekilde ele alınması gerektiğini önemle tavsiye ve talep ediyoruz.

Üyelerimiz Prof. Dr. Adem Sözüer, Av. Ayşegül Andıç ve Av. Doğukan Algan'ın katkıları ile

Kamuoyuna saygıyla duyururuz.

Daha İyi Yargı Derneği